

ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ

ΤΕΥΧΟΣ Α'

- ✓ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΥ ΙΣΤΟΥ
- ✓ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΟΥ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΑΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΡ. ΨΥΧΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΠ. ΨΑΛΛΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ

ΤΕΥΧΟΣ Α'

- ✓ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΥ ΙΣΤΟΥ
- ✓ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΟΥ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΑΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Θεσσαλονίκη 2019

© Copyright 2019:

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΡ. ΨΥΧΑΣ

Αναπληρωτής Καθηγητής Κτηνιατρικής Α.Π.Θ.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΠ. ΨΑΛΛΑ

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κτηνιατρικής Α.Π.Θ.

Εκδόσεις **ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΑΙΔΕΙΑ**

Χριστίνα και Βασιλική Κορδαλή Ο.Ε.

Αρμενοπούλου 14 - 54635 Θεσσαλονίκη

τηλ. & fax: 2310249222

www.kordali.gr, e-mail: info@kordali.gr

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή εν όλω ή εν μέρει ή και περιληπτικά, κατά παράφραση ή διασκευή, του παρόντος έργου με οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό και ηχογραφήσεως ή άλλως πως σύμφωνα με τους Ν. 2387/1920, 4301/1929, τα Ν.Δ. 2565/56, 4254/62, 4264/75, Ν. 100/75, Ν. 2121/93 και λοιπούς εν γένει κανόνες Διεθνούς Δικαίου, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη και των συγγραφέων.

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Έχουν περάσει 20 και πλέον χρόνια από την τελευταία έκδοση του διδακτικού βιβλίου της Γενικής Παθολογικής Ανατομικής που διανέμονταν στους φοιτητές της Κτηνιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ. Ωστόσο, είναι κοινά αποδεκτό ότι τα βιολογικά φαινόμενα βρίσκονται σε διαρκή εξέλιξη. Αυτό έχει ως άμεση συνέπεια να σημειώνονται, με γρήγορους ρυθμούς, πολλά και σημαντικά επιτεύγματα στον τομέα των βιολογικών επιστημών. Ειδικότερα, στο αντικείμενο της Παθολογικής Ανατομικής, σημαντικές εξελίξεις προώθησαν νέες έννοιες, όπως η κυτταρική απόπτωση, τα ογκογονίδια, οι κυτταροκίνες, καθώς και ανοσολογικοί μηχανισμοί και παράμετροι.

Τα παραπάνω κατέστησαν αναγκαία την συγγραφή ενός νέου βιβλίου που να περιλαμβάνει όλα τα νεότερα, κατά το δυνατό, δεδομένα που αφορούν στη Γενική Παθολογική Ανατομική, σε μια απλή και κατανοητή γλώσσα, και να καλύπτει τις επιμέρους ενότητες που διδάσκει το κάθε μέλος ΔΕΠ του εργαστηρίου της Παθολογικής Ανατομικής. Έτσι, καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε το βιβλίο να εξυπηρετεί αφενός τις ανάγκες των φοιτητών μας και αφετέρου να αποτελεί πηγή αναφοράς για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, καθώς και τους πτυχιούχους συναδέλφους. Προς το σκοπό αυτό, το θεωρητικό μέρος συμπληρώνεται με εικόνες και σχεδιαγράμματα για την ευκολότερη κατανόησή του.

Το τεύχος που έχετε στα χέρια σας περιλαμβάνει τρία κεφάλαια της Γενικής Παθολογικής Ανατομικής και αποτελεί μέρος του βιβλίου που θα ολοκληρωθεί μετά τη συγγραφή και των υπόλοιπων κεφαλαίων.

Θεσσαλονίκη 2019

Βασίλειος Χρ. Ψύχας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ – ΚΥΤΤΑΡΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ	11
Αίτια κυτταρικής βλάβης	12
ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ	14
ΑΝΑΣΤΡΕΨΙΜΕΣ ΚΥΤΤΑΡΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ - ΕΚΦΥΛΙΣΕΙΣ	16
“Κενοτοπιώδης εκφύλιση”	17
Οξεία κυτταρική εξοίδηση ή υδρωπική εκφύλιση	17
Λιπώδης εκφύλιση ή Λιπίδωση	18
Λιπώδης διήθηση	23
ΜΗ ΑΝΑΣΤΡΕΨΙΜΕΣ ΚΥΤΤΑΡΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ	23
ΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΝΕΚΡΩΣΗ και ΑΠΟΠΤΩΣΗ	23
ΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΝΕΚΡΩΣΗ	24
Χαρακτηριστικά των νεκρωμένων κυττάρων και ιστών	26
ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΝΕΚΡΩΣΗΣ	30
Πηκτική νέκρωση	30
Τυροειδής νέκρωση	31
Υαλοειδής νέκρωση Zenker	33
Γάγγραινα ή γαγγραινώδης νέκρωση	34
Ρευστοποιός ή υγροποιός νέκρωση	36
Στεατονέκρωση	39
ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΑ ΤΗΣ ΝΕΚΡΩΣΗΣ ΑΠΟΠΤΩΣΗ	40
Χαρακτηριστικά της αποπτωτικής νέκρωσης	44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΝΔΟΚΥΤΤΑΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΩΚΥΤΤΑΡΙΚΕΣ ΕΝΑΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΑΘΡΟΙΣΕΙΣ ΟΥΣΙΩΝ ..	47
ΕΝΔΟΚΥΤΤΑΡΙΚΕΣ ΕΝΑΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΑΘΡΟΙΣΕΙΣ ΟΥΣΙΩΝ ..	47
Συγκέντρωση ύδατος και λιπιδίων	48
Εναπόθεση - άθροιση γλυκογόνου	48
Εναπόθεση - άθροιση πρωτεΐνων	49
Ενδοκυτταρικά έγκλειστα	50
Ιογενή έγκλειστα	51
Έγκλειστα μόλυβδου	51
Έγκλειστα κρυσταλλοειδούς πρωτεΐνης	51
ΕΞΩΚΥΤΤΑΡΙΚΕΣ ΕΝΑΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΑΘΡΟΙΣΕΙΣ ΟΥΣΙΩΝ ..	52
Εναπόθεση – άθροιση πρωτεΐνων (εξωκυτταρικά)	52
Αμυλοείδωση	53
Ινιδοειδής μεταβολή	58

Οίδημα	59
Ίνωση	64
Βλεννώδης εκφύλιση	65
ΕΝΔΟΚΥΤΤΑΡΙΚΕΣ ή/και ΕΞΩΚΥΤΤΑΡΙΚΕΣ ΕΝΑΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΑΘΡΟΙΣΕΙΣ ΑΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΧΡΩΣΤΙΚΩΝ	66
Παθολογική ασβεστοποίηση	66
Δυστροφική ασβεστοποίηση	67
Μεταστατική ασβεστοποίηση	69
Εναποθέσεις ουρικών αλάτων - ουρικίαση	71
Εναπόθεση – άθροιση χρωστικών ουσιών	72
Ενδογενείς χρωστικές ουσίες	72
Λιποφουσκίνη	73
Κηροειδίνη	73
Μελανίνη	74
Χρωστικές αιματογενούς προέλευσης	75
Αιμοσφαιρίνη	75
Αιμοσιδηρίνη	76
Χολερυθρίνη – Ικτερος	78
Εξωγενείς χρωστικές ουσίες	80
Πνευμοκονιάσεις	80
Ανθράκωση	80
Πυριτίαση	81
Αμίαντος-αμιάντωση	84
Καροτινοειδείς χρωστικές	84
Τετρακυκλίνη	85
Δερματοστιξία (<i>Tatouáζ</i>)	85
ΣΥΓΚΡΙΜΑΤΑ	85
Λίθοι	86
Εντερόλιθοι	86
Ουρόλιθοι	87
Χολόλιθοι	89
Σιελόλιθοι	89
Ψευδοσυγκρίματα ή ψευδόλιθοι	89
Κοπρόλιθοι	89
Τριχοσυγκρίματα ή τριχοπιλήματα ή τριχοβεζουάρια	89
Φυτοσυγκρίματα ή Φυτοβεζουάρια	91
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΟΥ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ & ΑΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	93
ΥΠΕΡΑΙΜΙΑ	93

Ενεργητική υπεραιμία.....	93
Οξεία γενικευμένη ενεργητική υπεραιμία	93
Οξεία εστιακή ενεργητική υπεραιμία	93
Παθητική υπεραιμία	95
Οξεία γενικευμένη παθητική υπεραιμία	95
Χρόνια γενικευμένη παθητική υπεραιμία.....	95
Οξεία εστιακή παθητική υπεραιμία ή συμφόρηση.....	96
Χρόνια εστιακή παθητική υπεραιμία.....	96
Υποστατική υπεραιμία.....	97
ANAIMIA	98
ΙΣΧΑΙΜΙΑ	99
ΥΠΟΞΕΙΑ	99
ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ	99
Τύποι αιμορραγιών	99
Αίτια.....	99
Διάκριση- Ονοματολογία.....	100
Επακόλουθα.....	102
Παράγοντες που επηρεάζουν την παύση της αιμορραγίας	102
Σημασία και συνέπειες των αιμορραγιών.....	103
ΘΡΟΜΒΩΣΗ	103
Σύνδρομο της Διάσπαρτης Ενδοαγγειακής Πήξης του αίματος (ΔΕΠ)	104
Διάκριση των θρόμβων.....	104
Η “τύχη” των θρόμβων.....	106
Μεταθανάτια πήξη του αίματος.....	107
ΕΜΒΟΛΗ	108
Ορισμός.....	108
Σημασία και επακόλουθα.....	109
ΕΜΦΡΑΚΤΟ	109
Αιτιοπαθογένεια.....	109
Όργανα στα οποία παρατηρούνται συχνά έμφρακτα.....	111
Σημασία και επακόλουθα	111
ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ (Shock)	112
Ταξινόμιση της καταπληξίας	112
Σύνδρομο Διάσπαρτης Ενδοαγγειακής Πήξης	113
ΟΙΔΗΜΑ	114
Αιτιοπαθογένεια	114
ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	120
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	121

